

7/4900
GK 31

05 Aralık 2018

GÜNLÜDÜR

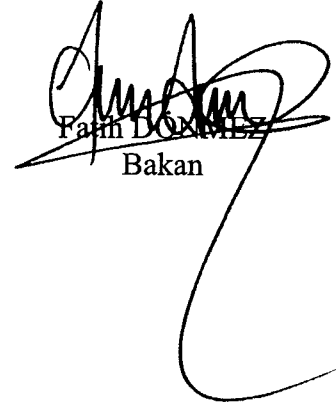
Sayı : 64272063-610-34466
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4900)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 05.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.374903 sayılı yazısı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut TOĞRUL'un tarafıma tevcih ettiği 7/4900 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fahir DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4900 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Gaziantep ilinin başlıca metalik madenleri manganez, demir, krom ve alüminyumdur. Manganez ve demir cevherleşmeleri genellikle Şahinbey ilçesinde yer alırken, krom cevherleşmelerine İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde rastlanmaktadır. Bu yörelerdeki krom cevherleşmelerinin sayısı çok fazla olmakla birlikte, çoğunlukla rezervleri birkaç bin tonla sınırlı küçük boyutlu zuhurlar şeklindedir. Ayrıca İslahiye ilçesindeki bir diğer metalik maden cevherleşmeleri ise boksit yatak ve zuhurlarıdır. Şahinbey ilçesindeki manganez cevherleşmeleri %30-49 arasında değişen Mn tenörüne sahip olup, bu ilçede toplam 45.200 ton manganez rezervi tespit edilmiştir.

İlimiz sınırları içinde maden rezervi mevcut, ancak ekonomik olarak işletmeye değer maden işletmesi mevcut değildir. 1928-1945 yılları arasında Nurdağı sınırları içerisinde kalan bölgede, 42 adet maden arama ruhsatı verildiği ve bunlarda 18'ine maden ocağı işletme ruhsatı verildiği belirtilmektedir. Mevcut ocaklardan 12'sinin halen maden çıkarmaya devam ettiği söylenmektedir. Ancak, kapanan ocaklar ile sondaj amaçlı yapılan kazılardan kaynaklanan yüzlerce derin çukur doğal havuzlar haline dönüşmüş olmasından, çukurlardan çıkarılan tonlarca toprak yığını bölgede tehlike saçmaktadır. Çukurların bir an önce kapatılması için ilgili bakanlıkların harekete geçmesi gerektiği belirtilirken, çukurların kapatılmaması durumunda binlerce ton maden atığının çevredeki çiftçilerin arazilerine ciddi zarar verebileceği ve yine çukurlarda biriken yağmur sularının tehlike saçtığı hatta zaman zaman can kayıplarının da yaşandığı kamuoyu tarafından söylenmektedir. Bu bağlamda;

- Gaziantep bölgesinde, maden arama ve maden ocağı işletme ruhsatı verilmiş olan ocaklardan kaç faaliyetine devam etmektedir? Faaliyetlerine devam eden ocaklarda kaç işçi çalışmaktadır?
- Gaziantep bölgesinde bakanlığınızın tespit ettiği kaçak maden işletmeleri var mıdır? Var ise söz konusu kaçak işletmeler hakkında hangi yasal işlemler yapılmıştır?
- 2002 yıllarından günümüze Gaziantep'te gerek kaçak maden ocaklarında gerekse ise resmi maden ocaklarında çalışan kaç işçi yaşamını yitirmiştir?
- Gaziantep bölgesindeki maden ocakları bakanlığınız tarafından düzenli olarak denetlenmekte midir? Denetlenmekte ise ne sıklıkla denetlenmektedir?
- Gaziantep'te kapanan ocaklar ile sondaj amaçlı yapılan kazılardan sonra oluşmuş olan yüzlerce derin çukurların kapatılması için bakanlığınızın bir talimatı olmuş mudur? Oluşmuş olan çukurlardaki hafriyat taşınmış mıdır?
- Sondaj amaçlı yapılan kazılardan sonra oluşmuş olan yüzlerce derin çukurlarda biriken sularda kaç kişi yaşamını yitirmiştir?

Cevaplar:

Gaziantep ili sınırları dahilinde mevcut durum itibarıyla ruhsat hukuku yürürlükte olan 33 adet arama ruhsatlı, 89 adet işletme ruhsatlı (48 adeti işletme izinli) ve kamu kurum ve kuruluşlarının hammadde ihtiyacının temini amacıyla verilmiş olan 33 adet hammadde üretim izinli saha bulunmaktadır.

Ruhsat sahipleri haricinde üçüncü kişilerce açılan ve Bakanlığımız bilgisi dışında çalıştırılan ocaklar "kaçak" olarak nitelendirilmektedir. Kaçak ocaklar, Bakanlığımız bilgisi dışında çalıştırıldığından veya ruhsatsız olarak açıldığından kaç kaçak ocak olduğuna dair herhangi bir bilgi verme imkânı da bulunmamaktadır. Kaçak maden ocaklarının mülki idare amirliklerince tespit edilmesi veya bildirilmesi halinde heyet görevlendirilerek yapılan ilgili mevzuatı çerçevesinde cezai işlemler uygulanmaktadır. Bunun yanında, Bakanlığımızca yapılan denetimler esnasında da kaçak faaliyetlerde

bulunulduğunun tespit edilmesi halinde ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde cezai işlemler uygulanarak konusu kaçak faaliyetlere izin verilmemesi hususunda ilgili Valiliklere bilgilendirmeler yapılmaktadır.

İşletme izni düzenlenen ruhsat sahalarında, ilgili mevzuatı çerçevesinde düzenli olarak denetimler yapılmaktadır. Ayrıca, madenlerin cinsi, üretim yöntemleri ve miktarları ile bazı kriterler göz önünde bulundurularak işletme ruhsatlı sahalar risk sınıflarına göre 3 gruba ayrılmış olup (3. grup: Çok riskli, 2. grup: Riskli, 1. grup: Az riskli) “az riskli” dereceye sahip işletme ruhsatlı sahalar yılda bir, “riskli” dereceye sahip işletme ruhsatlı sahalar altı ayda bir, “çok riskli” dereceye sahip işletme ruhsatlı sahalar ise üç ayda bir olmak üzere denetlenmektedir.

Gerek ruhsat hukuku yürürlükte olan ruhsat sahalarındaki terk alanlarda gerekse Bakanlığımızca iptal edilen ruhsat sahalarında gerekli emniyet tedbirlerinin alınmadığının ve/veya söz konusu alanların çevre ile uyumlu hale getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda, güvenlik ve çevresel önlemlerin alınması için ruhsat sahiplerine bir yıl süre verilmekte, verilen sürede önlem alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluğun ruhsat sahibinde olması şartıyla bu durum ilgili Valiliklere bildirilmektedir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevre ile uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri veya valilikler tarafından yerine getirilmektedir.